

K §§ 31, 32 a 33 n. z. Oprávnění zaměstnavatele k odhláše povstává pouze tenkrát, jestliže pracovní poměr byl zrušen.

Zákon podrobuje v § 1 pojištění vykonávání prací a služeb na základě pracovní neb služební smlouvy. Jestliže § 31 n. z. ukládá zaměstnavateli povinnost, odhlásit osobu ze zaměstnání vystupující nejpozději třetího dne po skončení pracovního poměru, projevuje tím svoji vůli, že pojistný poměr nemá pominouti jakýmkoli zastavením práce, nýbrž jen tehdy, když jest důsledkem skončení pracovního poměru. (Nález nejv. spr. soudu z 28. 6. 1924, č. 11621/24.)

Různé.

Zákon z 19./12. 1918, č. 91 Sb. z. a n. o osmihodinné době pracovní jest normou sociálně politickou všeobecné povahy a musí býti hodnocen jako norma sui generis.

Výměrem okresní správy politické v A. ze 14. července 1922, č. 22452 byl uznán A. G. vinným přestupkem § 4, odst. 2, zákona z 19. prosince 1918, č. 91 Sb. z. a n., poněvadž ve své živnosti pracoval i v neděli, a odsouzen dle § 13, téhož zákona k peněžitě pokutě 500 Kč ve prospěch rezervního fondu okresní nemocenské pokladny v A., v případě nedobytnosti k trestu vězení v trvání 30 dnů. K odvolání odsouzeného potvrdila sice zemská správa politická rozhodnutím ze dne 23. února 1923, č. 416.560/22 naříkaný výměr, nařídila však, aby pokuta byla přikázána ve prospěch fondu chudinského a nikoliv rezervního fondu okresní nemocenské pokladny v A. Tomuto příkazu vyhověla okresní správa politická výměrem ze dne 16. července 1923, č. 23903 a přikázala zmíněnou peněžitou pokutu místnímu obecnímu fondu chudých. Odvolání stěžovatelky z tohoto výměru zemská správa politická v Praze rozhodnutím ze dne 4. srpna 1923, č. 322.439 nevyhověla z důvodu, že tu jde o přestupek policejní, a že vzhledem k tomu, že zákon o 8hodinné době pracovní neobsahuje žádného ustanovení, pokuta pro přestupek tohoto zákona uložená dle dekretu dvor. kanceláře ze dne 6. března 1840, č. 413 Sb. j. z. plynouti má do chudinského fondu obce, kde přestupek byl spáchán. Odvolání okresní nemocenské pokladny v A. do tohoto rozhodnutí ministerstvo sociální péče naříkaným rozhodnutím ze dne 20. října 1923, č. 44.567 — E. 1923 nevyhověla z důvodu rozhodnutí v odpor vzatého.

Ve stížnosti na nejvyšší správní soud vytýkající naříkanému rozhodnutí nezákonnost, opakuje stěžovatelka svůj v řízení správním hájený právní názor, že zákon ze dne 19. prosince 1918, č. 91 Sb. jest vlastně jen doplněním a rozšířením zákona ze dne 16. ledna 1895, č. 21 ř. z. Tento zákon poukazuje na trestní ustanovení živn. řádu, dle něhož (§ 151) peněžitě tresty plynou do rezervního fondu okresní nemocenské pokladny, a jen když tu není příslušnosti k nemocenské pokladně, do chudinského fondu obce, kde čin byl spáchán. A. G. své dělníky pojistil u okresní nemocenské pokladny, přísluší tudíž pokuta jejímu rezervnímu fondu. V rozhodnutí cit. dvor. dekret z 6. března 1840, č. 413 Sb. j. z., platí jen subsidiárně, pokud tu není zákona speciálního. Zástupce stěžovatelčin při ústním líčení poukazoval ještě zvláště na úzkou souvislost četných ustanovení zákona o osmihodinné době pracovní a živnostenského řádu, dovozuje, že zákon o osmihodinné době pracovní je jen doplňkem živnostenského řádu právě tak jako jím jest zákon o nedělním klidu. Tento názor nejvyšší správní soud nesdělil.

Stěžovatelka má potud pravdu, že zákon ze dne 19. prosince 1918,

č. 91 Sb. z. a n. obsahem jednotlivých svých předpisů úzce souvisí s předpisy živnostenského řádu, čemuž svědčí zejména nadpisy, jež pojednávají o pracovních přestávkách, o práci přes čas, o práci noční, o práci mladistvých dělníků a žen. Z toho však ještě neplyne, že by bylo považovati tento zákon dle úmyslu zákonodárce za doplněk živnostenského řádu s důsledky dovozovanými stížnostmi. Kdyby byl správný náhled stížnosti, že použití tohoto zákona závisí na tom, spáchán-li trestní čin v konkrétním případě živnostníkem čili nic, byl by nutný důsledek, že v takovýchto případech bylo by použití i v ostatních vztazích předpisů živnostenského řádu, zejména také jeho předpisů o příslušnosti, které provádění tohoto zákona v poslední stolici přikazují ministerstvu obchodu. Pak by i v tomto případě bylo nutno míti zato, — ježto není odchylného předpisu, — že rozhodnutí tohoto sporu přísluší nikoliv ministerstvu sociální péče, nýbrž ministerstvu obchodu. Tento závěr odporoval by však výslovnému předpisu paragrafu 15 zák. č. 91/1918, který bez zřetele k povaze podniku provedení tohoto zákona přikazuje ministerstvu sociální péče, jak tímto zákonem i na četných místech ministr sociální péče jest pověřen výkonem, zejména povolováním hojných v úvahu vzatých výjimek z přísných zákonných předpisů, aniž rozlišuje, jde-li o podnik podrobený živnostenskému řádu čili nic. Samostatnost obou těchto zákonů jest též zřejma z podstatně různého jich obsahu. Účinnost živnostenského řádu, — jemuž jest vtělen zákon o nedělním klidu jako § 75, — jest omezena na podniky, na něž se vztahují předpisy živnostenského řádu (čl. IV. čís. pat. z 20. prosince 1859, č. 227 ř. z.), kdežto zákon o osmihodinné době pracovní platí nejen pro tyto, nýbrž také pro podniky, závody a ústavy provozované státem, veřejnými nebo soukromými svazky, fondy, spolky a společnostmi, ať jsou rázu výdělečného, všeužitečného nebo dobročinného, pro hornické, zemědělské a lesní podniky, tudíž pro četné obory a povolání nepodléhající živnostenskému řádu. (§ 1 cit. zák. č. 91—1918.) Přihlédne-li se k tomu, že zákon tento obsahově zasahuje do všech oborů hospodářského života a neomezuje se na podniky podrobené živnostenskému řádu, lze dospěti dle náhledu nejvyššího správního soudu jen k tomu jedinému závěru, že zákon ten jest normou sociálně-politickou všeobecné povahy, platnou vedle předpisů zvláštních, upravujících provozování jednotlivých povolání a že musí býti hodnocen jako norma sui generis. Také trestní ustanovení paragrafu 2 zákona, č. 21/1895 nemohlo by obstáti vedle trestní sankce paragrafu 13, zákona č. 91/1918 a ustoupilo by, jakožto ustanovení normy dřívější, tomuto pozdějšímu zákonu, jehož trestní předpis paragrafu 13 se od oné podstatně liší i co do druhu, i co do výměry trestu, i co do instanční příslušnosti (§ 2 zák. č. 21/1895, §§ 131 a násl., 141 a násl. živn. řádu). Trestní ustanovení obou těchto zákonů trvají však neztenčeně vedle sebe. Tomu také svědčí nařízení vlády ze dne 21. března 1919, č. 150 Sb. z. a n., jež obnovilo účinnost zákonů o nedělním klidu č. 21/1895 a 125/1905 v plném rozsahu. Jelikož pak trestní sankce paragrafu 13 zákona o smihodinné době pracovní sice vymezuje skutkovou podstatu trestních činů a určuje tresty pro přestoupení tohoto zákona, nemá však předpisu, kam plynou peněžité pokuty dle tohoto zákona uložené, třeba se řídit všeobecnou normou dekretu dvorské kanceláře ze dne 4. března 1840, č. 413 Sb. j. z., dle něhož pokuty za přestupky policejní plynou do chudinského fondu obce, kde přestupek byl spáchán. Dle těchto úvah nemohl nejvyšší správní soud seznati, že by naříkané rozhodnutí bylo v rozporu se zákonem a zamítl proto stížnost jako bezdůvodnou. (Nález ze dne 14. června 1924, č. 10.807/24.)